

ОБРЪЩЕНИЕ

**на Висшия адвокатски съвет
по повод възобновената процедура за избор на главен прокурор от
Висшия съдебен съвет**

**УВАЖАЕМИ ДАМИ И ГОСПОДА, ЧЛЕНОВЕ НА ПЛЕНУМА НА
ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ,**

**УВАЖАЕМИ КОЛЕГИ, ЧЛЕНОВЕ НА ПРОКУРОРСКАТА
КОЛЕГИЯ НА ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ,**

**УВАЖАЖЕМА ГОСПОЖО ПРЕДСЕДАТЕЛ НА ВЪРХОВНИЯ
КАСАЦИОНЕН СЪД,**

**УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ПРЕДСЕДАТЕЛ НА ВЪРХОВНИЯ
АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД,**

**УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ИЗПЪЛНЯВАЩ ФУНКЦИИТЕ
ГЛАВЕН ПРОКУРОР,**

Висшият адвокатски съвет с огромна загриженост и тревога следи процедурата за избор на нов главен прокурор на Република България, възобновена с Решение на Пленума на Висшия съдебен съвет от 12.09.2024 г.

Съзнаваме, че Пленумът на Висшия съдебен съвет, независимо от изтеклия мандат, формално следва да упражнява всички свои конституционно уредени правомощия, в това число и правомощието по провеждане на процедура за избор на нов главен прокурор. Това разбиране е възприето в практиката на Конституционния съд по отношение на конституционно уредени органи, чиито членове упражняват правомощията си при условията на изтекъл мандат със съображения, че непрекъсваемостта в работата на всички държавни органи има приоритет пред мандатността (Решение № 12/27.09.2022 г. по к. д. № 7/2022 г.). Висшият адвокатски съвет още тогава изрази ясно становище, че с изтичане на мандата на конституционно определени органи, те не могат валидно да продължат да изпълняват своите функции, защото мандатността като конституционно установен принцип е гаранция за независимостта на органа, но най-вече за това, че нито един орган няма да „узурпира власт“ като продължи да упражнява правомощията си на практика неограничено във времето – при условията на изтекъл мандат. Орган с изтекъл мандат може да има правно основание да изпълнява правомощията си в разумен период от време, за да се обезпечи непрекъснатост на държавното управление. Когато обаче това състояние продължи непропорционално дълго

време, какъвто е случая с мандата на членовете на двете колегии на Висшия съдебен съвет, никакви съображения от конституционен порядък за непрекъснатост на осъществяване на възложените от Основния закон функции на държавен орган, не могат да оправдаят неговата нелегитимност да взема и то изключително важни за цялото общество решения.

Висшият адвокатски съвет счита, че за всички български граждани и юридически лица е от значение кой ще е следващият главен прокурор, с оглед функцията му да осъществява надзор за законност и методическо ръководство върху дейността на всички прокурори (чл. 126, ал. 2 от Конституцията на Република България). Настоящият състав на Висшия съдебен съвет не се ползва с доверието на правната общност, а и с обществено доверие и дори да има правомощие да проведе процедурата за избор на нов главен прокурор, няма обществено оправдание да го прави именно заради липсата на доверие у него.

Избор на нов главен прокурор от този персонален състав на Висшия съдебен съвет не би било добре и за самия кандидат, който евентуално би могъл да бъде номиниран и избран, защото независимо от неговата личност и качества винаги ще съществува съмнението, че е избран от обществено нелегитимен орган, който заради липсата на доверие у него е направил избор, който нито е правно, нито обществено оправдан.

Висшият адвокатски съвет счита за конституционно нетърпимо органите, натоварени да конституират състава на Висшия съдебен съвет, който от своя страна следва да избере и бъдещия главен прокурор и председателя на Върховния административен съд, да прехвърлят отговорността един на друг, а всъщност да бездействат продължителен период от време, като не упражняват конституционно определените им правомощия по конституиране на орган на съдебната власт, какъвто е Висшия съдебен съвет.

Съществуването и функционирането на конституционно определени органи с определен мандат не е самоцел на конституционния законодател, а създава необходимия баланс в системата от държавни органи на трите власти, която система обезпечава нормалното функциониране на правовата държава, разбрана като държава, в която господства върховенството на правото, и гарантира на гражданите си защита, сигурност и справедливост. Справедливостта, разбрана като крайна цел на правовата държава, е непостижима без правосъдие, основано на върховенството на закона и правото. Честно и справедливо правосъдие може да се осъществява само от магистрати, избрани от независим орган на съдебната власт, който се ползва с доверието на правната общност и обществото, какъвто настоящия Висш съдебен съвет не е.

Адвокатурата е независима, самоуправляваща се и самостоятелна институция, която обезпечава защитата на правата и законните интереси на

българските граждани и юридическите лица (чл. 134, ал. 1 от Конституцията на Република България). Тази защита адвокатурата осъществява не само в конкретните производства, а като изразява и отстоява ясни позиции по важни за обществото въпроси, които касаят конституирането и функционирането на съдебната система, на която е възложено осъществяването на правосъдие в Република България.

Ето защо, Висшият адвокатски съвет се обръща към членовете на прокурорската колегия на Висшия съдебен съвет да не номинират кандидати за главен прокурор, а членовете на Висшия съдебен съвет да не избират главен прокурор, ако такъв бъде номиниран.

Обръщаме се и към председателите на Върховния касационен съд, Върховния административен съд и към изпълняващия функцията на главен прокурор и настояваме да изпълнят законовите си задължения на основание чл. 29а от Закона за съдебната власт да свикат и проведат общи събрания съответно на съдиите, прокурорите, които да избераат членовете на съответната колегия на Висшия съдебен съвет, за да може да се конституира Висш съдебен съвет като постоянно действащ орган на съдебната власт, който да осигури и отстоява независимостта ѝ.

Обръщаме се към парламентарно представените политически сили, а и към всички политически сили, заявили участие в предстоящите парламентарни избори да дадат ясен и еднозначен отговор кога ще изпълнят законовите си задължения по номиниране и избор на членове на Висшия съдебен съвет от Народното събрание. От отговора на този въпрос и изпълнението на поетите задължения зависи авторитета на всяка политическа сила и какво доверие ще получи от българските граждани в предстоящите избори.

ВИСШ АДВОКАТСКИ СЪВЕТ